

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 20

ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ 2018 ΜΕΧΡΙ 2023

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ «ΜΥΛΙΚΟΥΡΙ – ΔΙΠΛΟΠΟΤΑΜΑ» ΤΗΣ ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΔΙΑΡΙΖΟΥ, ΤΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΑΦΟΥ.

---

1. Εισαγωγή

Το Τμήμα Δασών υπόβαλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος μέσω επιστολής με Αριθμό Φακέλου 13.25.001.002, ημερομηνίας 29/05/2024, Έντυπο Έκθεσης Πληροφοριών βάσει του άρθρου 20 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 μέχρι 2023, για Αίτηση χορήγησης Περιβαλλοντικής Έγκρισης για την αναβάθμιση και συντήρηση μέρους του δρόμου «Μυλικούρι – Διπλοπόταμα» της Κοιλάδας Διαρίζου, της Δασικής Περιφέρειας Πάφου.

Η αναβάθμιση του προτεινόμενου δασικού δρόμου αποτελεί στόχο του Διαχειριστικού Σχεδίου του Δάσους Πάφου για σκοπούς αντιπυρικής προστασίας, ως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 8.2.9 που αφορά την Αντιπυρική Προστασία, με εφαρμογή του μέτρου με αριθμό 9, το οποίο αφορά την Βελτίωση και Διάνοξη Δασικών Χωματόδρομων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το Προτεινόμενο Έργο (ΠΕ) να συμβάλλει στην διαχείριση και προστασία των περιοχών του Δικτύου Natura 2000, συγκεκριμένα της Ειδικής Ζώνης Διατήρησης Δάσος Πάφου (CY2000016).

Η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας, λόγω εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή τις δυνητικές του επιπτώσεις του Έργου στο περιβάλλον.

Στις 18/11/2024, πραγματοποιήθηκε επιτόπια επίσκεψη στην παρουσία Λειτουργών του Τμήματος Δασών και της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας για επισκόπηση του υπό αναφορά δρόμου και διευκρίνηση των εργασιών που θα υλοποιηθούν.

Με βάση τις απόψεις των αρχών, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 ετοιμάστηκε η Περιβαλλοντική Έγκριση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

---

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

2.1. Περιγραφή προτεινόμενου έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά την αναβάθμιση και την συντήρηση μέρους του δρόμου «Μυλικούρι – Διπλοπόταμα» της Κοιλάδας Διαρίζου, της Δασικής Περιφέρειας Πάφου. Το ΠΕ συγκεκριμένα αφορά την αναβάθμιση της θεμελίωσης του υπό αναφορά δρόμου με επίστρωση, ράντισμα και συμπίεση διαβασικού θραυστού διαβαθμισμένου μείγματος σκύρων και άμμου β΄(Crusher – Run β΄). Ο

Προτεινόμενος Δρόμος ξεκινάει από την Κοινότητα, Άγιος Νικόλαος, Επαρχίας Πάφου και καταλήγει στην Κοινότητα Μυλικούρι, της Επαρχίας Λευκωσίας. Ο προτεινόμενος δρόμος αποτελεί τον κύριο δρόμο σύνδεσης της Κοινότητας Μυλικούρι με την Επαρχία Πάφου, στην Κοινότητα Αγίου Νικολάου. Το συνολικό μήκος του προτεινόμενου δρόμου είναι 11 Km, όπου στην παρούσα φάση θα εκτελεστούν εργασίες αναβάθμισης στα 3 Km, περίπου. Σημειώνεται ότι, στα υπόλοιπα χιλιόμετρα (Km) έχουν υλοποιηθεί οι επιτόπου εργασίες αναβάθμισης σε προγενέστερο χρόνο.

Ο εν λόγω δρόμος, αποτελεί δρόμο διακίνησης πυροσβεστικών οχημάτων του Τμήματος Δασών (αποτελεί στόχο του Διαχειριστικού Σχεδίου του Δάσους Πάφου για σκοπούς αντιπυρικής προστασίας -Κεφ. 8.2.9. Αντιπυρική προστασία, μέτρο 9, Βελτίωση και διάνοιξη δασικών χωματόδρομων) και χρησιμοποιείται και ως διέξοδος της κοινότητας Μυλικούρι και των υπολοίπων κοινοτήτων της ευρύτερης περιοχής (Κάμπος, Τσακίστρα) προς το οδικό δίκτυο που οδηγεί στις πόλεις Λεμεσού και Πάφου.

Οι εργασίες αναβάθμισης του προτεινόμενου δρόμου αφορούν τα ακόλουθα στάδια:

- i. Το υλικό επίστρωσης (Crusher – Run β΄) θα μεταφέρεται με μεγάλα φορτηγά και θα εκφορτώνεται σε υφιστάμενη πλατεία εκτός της περιοχής του έργου, κοντά στο Γεφύρι του Τζιελεφού (παρουσιάζεται στην αεροφωτογραφία στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ), έτσι ώστε να μεταφέρονται σε μεταγενέστερο στάδιο στον κατά τόπο εργασίας με μικρότερα φορτηγά που κινούνται πιο ευκολά και με ασφάλεια σε στενούς δασικούς δρόμους ως τον προτεινόμενο δρόμο.
- ii. Προεργασίες εξομαλυνσης θα εκτελεστούν με τη χρήση τροχοφόρου εκσκαφέα/ φορτωτήρα τύπου digger ή/ και εξομαλυντήρα γαιών, οχήματος τύπου grader. Στο στάδιο αυτό, κυρίως θα εκτελεσθούν εργασίες καθαριότητας του δρόμου και μικρές επιδιορθώσεις της υφιστάμενης επιφάνειας του υφιστάμενου δρόμου. Συγκεκριμένα, ο εργολάβος θα απομακρύνει τυχόν ολισθήσεις πετρών, βράχων και χωμάτων από τα ανάντη πρηνή, θα εκτελέσει διορθωτικές ενέργειες για τυχόν λακκούβων, με τη χρήση υλικού που έχει συσσωρευτεί από ολισθήσεις των πρηνών και διαβρώσεις των όμορων πλαγιών. Διευκρινίζεται ότι καμία εκσκαφή δεν θα πραγματοποιηθεί για σκοπούς διαπλάτυνσης του δρόμου ή για εξασφάλισης υλικού για επιδιόρθωση λακκούβων. Επίσης, στις εργασίες εξομαλύνσεις συμπεριλαμβάνεται το ράντισμα του δρόμου εάν δεν είναι ήδη βρεγμένο λόγω όμβριων υδάτων και συμπίεση (κυλίνδρισμα) του με δονούμενο οδοστρωτήρα, προτού την τοποθέτηση του υλικού επίστρωσης (Crusher – Run β΄).

Τονίζεται ότι, σε περίπτωση που κλαδιά δέντρων επεμβαίνουν στα όρια του δρόμου με αποτέλεσμα να ενοχλούν στην ομαλή διακίνηση οχημάτων, θα πραγματοποιηθεί κλάδεμα αυτών από το Τμήμα Δασών, μόνο και όχι από τον εργολάβο. Επισημαίνεται ότι, δεν υπάρχει ανάγκη να κοπεί κάποιο δέντρο για τις ανάγκες του Έργου.
- iii. Στην συνέχεια θα φορτώνεται το υλικό επίστρωσης (Crusher – Run β΄) από την πλατεία συγκέντρωσης, σε μικρά φορτηγά και θα μεταφέρεται επί του δρόμου όπου θα πραγματοποιούνται οι βελτιωτικές εργασίες και θα εκφορτώνεται σταδιακά.
- iv. Μετά την εκφόρτωση του υλικού θα τοποθετείται και διαστρώνεται ομαλά, επί του υφιστάμενου δρόμου με τη χρήση τροχοφόρου εκσκαφέα/ φορτωτήρα τύπου digger ή/ και εξομαλυντήρα γαιών, οχήματος τύπου grader. Σε περίπτωση που τα υλικά επίστρωσης είναι στεγνά αυτά θα

ραντίζονται για την καλύτερη συμπίεση του και την αποφυγή εκπομπής σκόνης. Το υλικό θα διαστρώνεται σε στρώσεις πάχους προ της συμπύκνωσης όχι μικρότερου από 10cm και όχι μεγαλύτερου από 20cm, έτσι ώστε το ύψος του θα φτάνει σε συμπυκνωμένη στρώση όχι μεγαλύτερη των 15cm. Το υλικό επίστρωσης θα τοποθετείται και θα διαστρώνεται ομαλά, με τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται η βέλτιστη συμπύκνωση βάση των προδιαγραφών που θα ορίσει ο μηχανικός (Δασικός Μηχανικός) του έργου στον Διαγωνισμό εκτέλεσης του έργου. Η ιδανική συμπύκνωση και η καλύτερη σταθεροποίηση του υλικού επίστρωσης (Crusher – Run β'), θα επιτευχθεί με την χρήση δονούμενου οδοστρωτήρα.

Όσο αφορά μελλοντική συντήρηση του προτεινόμενου δρόμου δεν προβλέπεται. Ο κύριος στόχος του ΠΕ είναι να μην απαιτηθεί του ίδιου τύπου, μελλοντική συντήρηση από εργολάβο. Σημειώνεται ότι αναμένεται να προκύψει παροδική συντήρηση του υπό αναφορά δρόμου λόγω ζημιών που θα προκληθούν από έντονα καιρικά φαινόμενα. Η παροδική αυτή συντήρηση θα υλοποιείται από το Τμήμα Δασών και αφορά την απομάκρυνση χώματος, πετρώων, λίθων και βράχων που πέφτουν στο οδόστρωμα από τα όμορα πρανή, το γέμισμα λακκούβων και αυλακιών με τη χρήση σκύρου υλικού που θα μεταφέρεται με οχήματα του Τμήματος Δασών τύπου διπλοκάμπινο και θα τοποθετείται και διαστρώνεται χειρωνακτικά.

Τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση του ΠΕ είναι τα συνήθη για τέτοιου είδους έργα και είναι φορτηγά, τροχοφόρος εκσκαφέας / φορτωτήρας τύπου digger, εξομαλυντήρας γαιών, οχήματος τύπου grader, βυτιοφόρο όχημα μεταφοράς νερού και δονούμενος οδοστρωτήρας (κύλινδρος). Νοείται ότι, όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν (φορτηγά, εκσκαφέας, οδοστρωτήρας κ.α.) θα πρέπει να κατέχουν τις σχετικές άδειες λειτουργίας, κυκλοφορίας, ασφάλειας κλπ.

Για το ΠΕ έχει εκτιμηθεί ότι θα απαιτηθούν, για την ολοκλήρωση του, 4100 τόνοι ($\pm 10\%$) διαβασικού θραυστού διαβαθμισμένου μείγματος σκύρων και άμμου β' (Crusher – Run β' / θεμέλιο τύπου β).

Το ΠΕ αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός μήνα, από την ημερομηνία έναρξης του.

2.2. Χωροθέτηση του έργου

Το υπό μελέτη έργο βρίσκεται στα διοικητικά όρια της Κοινότητας, Άγιος Νικόλαος, Επαρχίας Πάφου και της Κοινότητας Μυλικούρι, της Επαρχίας Λευκωσίας, με Φυλλο/ Σχέδιο: 36/39, 36/47, 36/48, 36/56, 36/63, 36/64 και 47/07. Το συνολικό μήκος του προτεινόμενου δρόμου είναι 11 Km, όπου στην παρούσα φάση θα εκτελεστούν εργασίες αναβάθμισης στα 3 Km, περίπου. Η πορεία του υπό αναφορά δρόμου είναι κατά μήκος του Ποταμού Διαρίζου.

Η αρχή και το τέλος του ΠΕ έχει γεωγραφικές συντεταγμένες ως εξής:

Αρχή μέρους Δρόμου που χρήζει αναβάθμιση

Γεωγραφικό Πλάτος: 34°57'16.30"B, Γεωγραφικό Μήκος: 32°45'20.08"A

Τέλος μέρους Δρόμου που χρήζει αναβάθμιση

Γεωγραφικό Πλάτος: 34°53'50.28"B, Γεωγραφικό Μήκος: 32°45'25.41"A

Η περιοχή μελέτης του προτεινόμενου έργου εμπίπτει εντός του Κρατικού Δάσους Πάφου, στην παραποτάμια Κοιλάδα «Πλατύ» και εντός των περιοχών του Δικτύου *Natura 2000*:

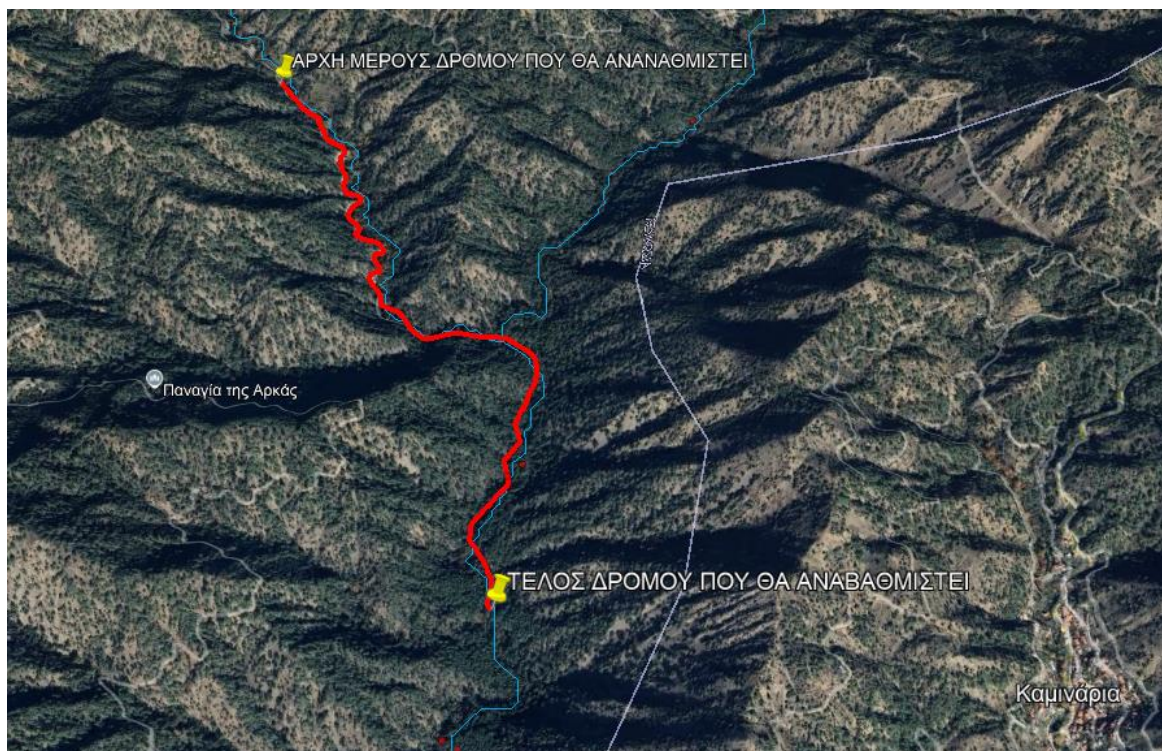
- I. Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ, *Special Areas of Conservation -SACI*), «Δάσος Πάφου» με κωδικό CY2000016, επειδή περιλαμβάνει σημαντικούς τύπους οικοτόπων του Παραρτήματος I, και φιλοξενεί σημαντικά είδη του Παραρτήματος II, της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ,
- II. Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ, *Special Protection Areas - SPA*), «Ζώνη Ειδικής Προστασίας Δάσος Πάφου» με κωδικό CY2000006, επειδή φιλοξενεί είδη του Παραρτήματος I της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (η οποία αντικατέστησε την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ) και άλλα σημαντικά μεταναστευτικά είδη ορνιθοπανίδας.

Η περιοχή μελέτης, «Κοιλιάδα Πλατύ» αποτελεί σημαντικό βιότοπο ειδών άγριας πανίδας (**Coluber cypriensis*, **Euplagia quadripunctaria*, *Ovis orientalis orhion*, *Propomacrus cypriacus*, κ.α.), καθώς επίσης σημαντικό βιότοπο ειδών άγριων πτηνών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ «Δάσος Πάφου» (π.χ. *Aquila fasciata*, *Oenanthe cypriaca*, *Sylvia melanothorax*, *Parus ater cypriotes*, *Certhia brachydactyla dorotheae*, κ.α.) και ειδών άγριων πτηνών που περιλαμβάνονται στους στόχους διατήρησης της ΖΕΠ «Δάσος Πάφου – CY2000006» (π.χ. *Accipiter gentilis*, *Otus cyprius*, κ.α.). Σημειώνεται ότι, το μέρος του δρόμου που θα υλοποιηθούν οι εργασίες εμπίπτει εντός επικράτειας Διπλοσάχινου (*Accipiter gentilis*).

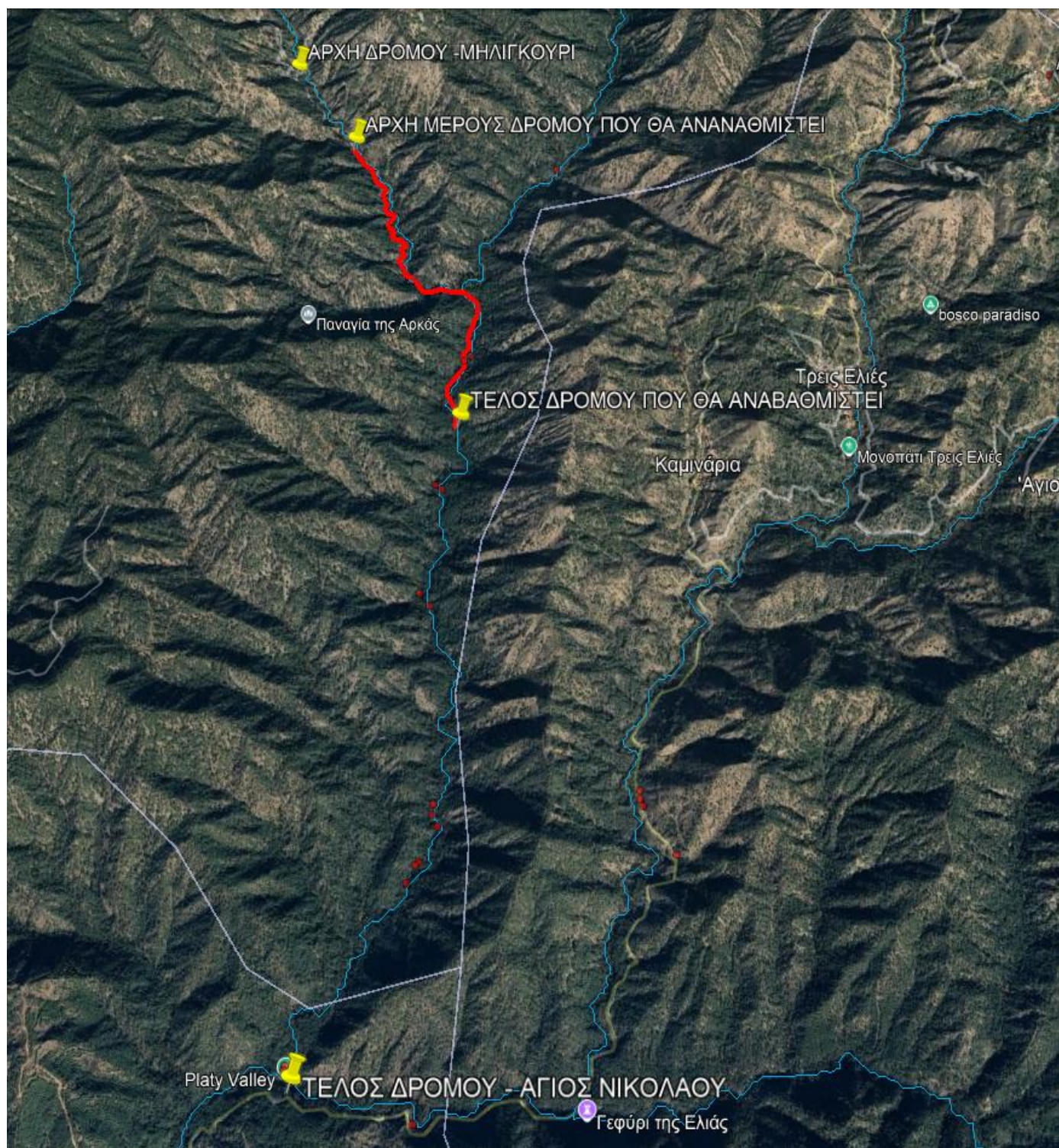
Στην άμεση και ευρύτερη περιοχή μελέτης εντοπίζεται το είδος «*Arum Italicum*», που περιλαμβάνεται στο Κοκκίνο Βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου. Επιπρόσθετα, οι τύποι βλάστησης απαντώνται είναι Δάση Τραχείας Πεύκης (*Pinus brutia*), θαμνώδες και Δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*, παρόχθια δάση ανατολικής πλατάνου (*Platanion orientalis*), Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου.

Επιπρόσθετα, η περιοχή μελέτης εμπίπτει εντός της περιοχής «Γεωπάρκο Τροόδους» του θεσμού δικτύωσης των Γεωπάρκων της UNESCO.

Εικόνα 2.3: Προτεινόμενος δρόμος – Με κόκκινο χρώμα το μέρος του δρόμου που χρήζει αναβάθμιση.

Περιβαλλοντική Έγκριση για την αναβάθμιση και συντήρηση μέρους του δρόμου «Μυλικούρι – Διπλοπόταμα» της Κοιλιάδας Διαρίζου, της Δασικής Περιφέρειας Πάφου

2.3. Χαρακτηριστικά των περιοχών του Δικτύου Natura 2000

Μελετώντας τις Πληροφορίες της Έκθεσης πληροφοριών, τα στοιχεία του Τμήματος Δασών και κατόπιν της επιτόπιας επίσκεψης, διαπιστώθηκε ο υφιστάμενος δρόμος περιβάλλεται από

- 9540 Δάση τραχείας πεύκης *Pinus brutia*,
- 9390* θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*,
- 92C0 Παρόχθια δάση ανατολικής πλατάνου *Platanion orientalis*,
- 8140 Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου.

Στην περιοχή μελέτης δεν απαντούν είδη φυτών του Παραρτήματος II της Οδηγίας των Οικοτόπων αλλά ούτε εντοπίζονται οποιαδήποτε καταφύγια χειρόπτερων. Το τμήμα του δρόμου του ΠΕ, εμπίπτει σε επικράτεια του *Accipiter gentilis*.

Στα σημεία που εντοπίζεται το είδος *Arum italicum* θα σημανθούν κατάλληλα ώστε να μην επηρεαστούν από τις εργασίες.

ΕΖΔ Δάσος Πάφου CY2000016

Το «Δάσος Πάφου» περιλαμβάνει εκτεταμένους φυσικούς οικοτόπους που φιλοξενούν μεγάλο αριθμό ειδών χλωρίδας και πανίδας. Η ποιότητα του τοπίου, ως προς τη διατήρησή του, στη φυσικότητα και στη συνοχή του, είναι ένα σημαντικό στοιχείο της οικολογικής αξίας του φυσικού οικοσυστήματος του ορεινού όγκου του Τροόδου. Η οικολογική σημασία και ποιότητα της περιοχής έγκειται στις ακόλουθες φυσικές αξίες (τα στοιχεία προέρχονται από το Τυποποιημένο Δελτίο Καταγραφών – SDF, και το «Διαχειριστικό Σχέδιο Δάσους Πάφου»):

- Περιλαμβάνει το πιο εκτεταμένο συνεχές δασικό οικοσύστημα στην Κύπρο, με το μεγαλύτερο πευκοδάσος του νησιού (9540) και το μοναδικό ενδημικό δάσος κέδρου (9590*). Επίσης, περιλαμβάνει σημαντικούς τύπους οικοτόπου¹ του Παραρτήματος I της Οδηγίας των Οικοτόπων, εκ των οποίων τέσσερις είναι προτεραιότητας (5220*, 6220*, 9390*, 9590*).
- Παρέχει ενδιαίτημα σε 64 σημαντικά φυτικά είδη, 57 από τα οποία είναι ενδημικά. Μεταξύ αυτών, τρία αποτελούν νέες προσθήκες στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ: το *Ranunculus kykkoensis*, η *Phlomis cypria* και η *Arabis kennedyae* (είδος προτεραιότητας). Επίσης, στην περιοχή υπάρχουν 12 τοπικά ενδημικά φυτικά είδη και 42 φυτά τα οποία προστατεύονται από διάφορες συνθήκες ή αναφέρονται στο «Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου».
- Η πανίδα της περιοχής περιλαμβάνει δέκα σημαντικά είδη θηλαστικών, συμπεριλαμβανομένου του ενδημικού αγρινού και έξι είδη χειροπτέρων που ανήκουν στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (συνολικά απαντούν 16 είδη χειροπτέρων). Επιπρόσθετα, 21 σημαντικά είδη αμφιβίων και ερπετών (συμπεριλαμβανομένου του ενδημικού φιδιού *Hierophis cypriensis*) παρατηρούνται στην περιοχή. Σημειώνεται ότι, η συγκεκριμένη περιοχή Natura 2000 υποστηρίζει το σύνολο σχεδόν του πληθυσμού του αγρινού και τον μεγαλύτερο πληθυσμό του ενδημικού φιδιού. Επίσης, στην περιοχή εντοπίστηκαν συνολικά 152 είδη ασπόνδυλων, συμπεριλαμβανομένων 79 ενδημικών εντόμων (τρία συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ) και ένας από τους λίγους πληθυσμούς του είδους προτεραιότητας του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ *Callimoprha quadripunctata* στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, ο μεγαλύτερος πληθυσμός του είδους *Potamon potamon cyprius* ζει στα ποτάμια της περιοχής.

Το Δάσος Πάφου, έχει κηρυχθεί σε Κύριο Κρατικό Δάσος στις 30/12/1940, με ισχύ από την 1/1/1941 (ΚΔΠ 473/1940). Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον Περί Δασών Νόμο του 1967 και του 2012, υπάρχουν δύο Φυσικά Αποθέματα στην περιοχή, που ονομάζονται Περιοχές Προστασίας της Χλωρίδας και Πανίδας και ορίζονται ως τμήματα του δάσους που προορίζονται για να παράσχουν τέλεια και μόνιμη προστασία στη χλωρίδα και πανίδα (Περιοχή Τριπύλου και Περιοχή Μαύροι Κρεμμοί). Το Φυσικό Απόθεμα «Περιοχή Τρίπυλος – Κοιλιάδα των Κέδρων» έχει έκταση 823 εκτάρια και κηρύχθηκε στις 15/6/1984 (ΚΔΠ 187/84). Το Φυσικό Απόθεμα «Περιοχή Μαύροι Κρεμμοί» έκτασης 2.578 εκταρίων κηρύχθηκε το 2000 (σύμφωνα με τον Κανονισμό 3 των περι Δασικών Κανονισμών του 1967) ως περιοχή Προστασίας Χλωρίδας και Πανίδας. Η περιοχή αποτελεί πολύ σημαντικό βιότοπο χλωρίδας με πολλά ενδημικά φυτά. Δυο από αυτά (*Origanum cordifolium* και *Ranunculus kykkoensis*) περιλαμβάνονται στον κατάλογο των αυστηρά προστατευόμενων φυτών της Σύμβασης της Βέρνης. Επίσης, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους βιότοπους του αγρινού και άλλων θηλαστικών, πουλιών, ερπετών, αμφίβιων και εντόμων. Με βάση το άρθρο 25(Ι) του Περί Δασών Νόμου του 2012, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κήρυξε στις 12/06/2013, με διάταγμα το οποίο τέθηκε σε ισχύ στις 25/7/2013 (ΚΔΠ 268/2013), δύο Φυσικά Μικρο-Αποθέματα στην περιοχή Τριπύλου: α) του φυτού *Arabis kennedyae και του οικοτόπου 9590* - Δάση *Cedrus brevifolia* και του οικοτόπου 9390* - Θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*. Τέλος, 31 αιωνόβια δένδρα που βρίσκονται εντός των ορίων της περιοχής έχουν χαρακτηριστεί ως Μνημεία Φύσης. Σύμφωνα με τη Δήλωση Πολιτικής για την Ύπαιθρο, η περιοχή του Δικτύου Natura 2000 «Δάσος Πάφου» στη μεγαλύτερη της έκταση (81% της ΖΕΠ) εμπίπτει σε Ζώνη Προστασίας (Ζ3, Ζ3-ΠΤ, Ζ3-ΠΦ, Δα1, ΠΤ, ΠΦ). Ποσοστό 8% εμπίπτει σε Γεωργική Ζώνη (Γ3).

ΖΕΠ Δάσος Πάφου CY2000006 - (60.226 ha)

Βρίσκεται στα βορειοδυτικά της οροσειράς του Τροόδους και διοικητικά υπάγεται στις Επαρχίες Πάφου (44%), Λευκωσίας (55%) και Λεμεσού (1%). Το μέγιστο υψόμετρο εμφανίζεται στην κορυφή Τρίπυλος (1.362 m), με περιορισμένες τις εκτάσεις άνω των 1.000 m (7,4%) ενώ το μέσο υψόμετρο διαμορφώνεται στα 626,7 m. Το ανάγλυφο της συγκεκριμένης περιοχής είναι ιδιαίτερα έντονο και χαρακτηρίζεται ως τραχύ, με απότομες πλαγιές, στενές κοιλάδες και απόκρημνες βουνοκορφές και περιλαμβάνει πολυάριθμα ποτάμια και ρέματα. Είναι η πιο μεγάλη σε έκταση ΖΕΠ και, επίσης, η πιο μεγάλη δασική περιοχή στην Κύπρο (602 Km²) με χαρακτηριστική φυτοκοινωνία με κύρια στοιχεία τα δάση τραχείας πεύκης, τα αμιγή δάση του κυπριακού κέδρου και της ενδημικής λατζιάς.

Η πτηνοπανίδα της περιοχής περιλαμβάνει 141 είδη, εκ των οποίων 62 φωλιάζουν στη ΖΕΠ. Υποστηρίζει τον μεγαλύτερο αριθμό αναπαραγωγικών ζευγαριών *Aquila fasciata* και *Accipiter gentilis*, αλλά και σημαντικούς πληθυσμούς ενδημικών ειδών, όπως το είδος *Otus scops cyprius* τα είδη του Παραρτήματος I της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ *Certhia brachydactyla dorotheae*, *Oenanthe cupriaca*, *Sylvia melanothorax*, *Parus ater cypriotes*. Υποστηρίζει επίσης πληθυσμούς άλλων 29 ειδών του Παραρτήματος I (συνολικά 39 είδη του Παραρτήματος I απαντούν στη ΖΕΠ), όπως το *Lanius nubicus* το οποίο εμφανίζεται σε μεγάλους αριθμούς.

---

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

- 3.1. Αέριοι ρύποι κατά την κατασκευή (NOx, HC, CO, CO₂, SO₂, σκόνη) από τα Φορητά και τους Εκσκαφείς.
- 3.2. Θόρυβος κατά την κατασκευή από τα μηχανήματα του εργοταξίου.
- 3.3. Αύξηση επιπέδων εκπομπής σκόνης κατά την μεταφορά και την εκφόρτωση του υλικού επίστρωσης (Crusher – Run β').
- 3.4. Αναστρέψιμος επηρεασμός της χλωρίδας και της Πανίδας κατά την περίοδο που θα εκτελούνται οι εργασίες από τον θόρυβο και την εκπομπή σκόνης.
- 3.5. Θόρυβος κατά το στάδιο λειτουργίας λόγω διακίνησης των οχημάτων από και προς το Μυλικούρι ή Άγιο Νικόλαο.

---

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

- 4.1. Περιορισμός των εργασιών στο υφιστάμενο εύρος του δρόμου.
- 4.2. Εκτέλεση των εργασιών με μεγάλη προσοχή έτσι ώστε να διασφαλίζεται η προστασία της παρακείμενης χλωρίδας και του εφαπτόμενου ποταμού.
- 4.3. Περιορισμός στο ελάχιστο δυνατό βαθμό η όχληση για τα είδη πτηνοπανίδας, οι εργασίες θα εκτελεστούν εκτός αναπαραγωγικής περιόδου.
- 4.4. Για την καταστολή της παράγωγης σκόνης θα λαμβάνονται μέτρα κατά την φάση κατασκευής (τακτική διάβροχη, μη παραμονή συσσωρευμένου όγκου επιχωμάτων, επικάλυψη φορητών με καλύμματα κλπ).
- 4.5. Αέριοι ρύποι κατά την κατασκευή (NOx, HC, CO, CO₂, SO₂, σκόνη) από τα Φορητά, τους Εκσκαφείς και τα οχήματα εργοταξίου. Τα μηχανήματα θα κινούνται με χαμηλό ρυθμό και περιορισμένη ώρα λειτουργίας. Θα γίνεται συχνή επιθεώρηση και συντήρηση των μηχανημάτων για περιορισμό των ρύπων κατά τη λειτουργία τους. Όσον αφορά την διακίνηση των βαρέων οχημάτων θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι και κατά την φορτοεκφόρτωση υλικών η διακίνηση θα πραγματοποιείται με ασφάλεια και με χαμηλό ρυθμό.
- 4.6. Χρησιμοποιούμενα μηχανέλαια (κατά την κατασκευή) από τα μηχανήματα του εργοταξίου. Τα μηχανέλαια αυτά θα συλλέγονται από αδειοδοτημένο συλλέκτη μεταφορά και θα μεταφέρονται σε αδειοδοτημένη μονάδα επεξεργασίας.
- 4.7. Επηρεασμός της χλωρίδας, πανίδας και της αμφίβιας ζωής του ποταμού. Θα ληφθούν κατάλληλα μέτρα για προστασία της βλάστησης του ποταμού. Θα περιληφθεί πρόνοια για μη αποκοπή οποιουδήποτε δέντρου. Στην περιοχή φυτά του Κόκκινου Βιβλίου τα οποία θα σημανθούν για να προστατευθούν.

- 4.8. Δεν θα αποθηκεύει υλικό επίστρωσης (Crusher – Run β΄) κοντά στον ποταμό ή εντός του υφιστάμενου δρόμου. Το υλικό επίστρωσης (Crusher – Run β΄) θα αποθηκεύεται προσωρινά σε πλατεία κοντά στο Γεφύρι του Τζιλεφού, κοντά στο χώρο των εργασιών, χωρίς να επηρεασθεί η χλωρίδα ή πανίδα και ούτε η ομαλή διακίνηση οχημάτων.
- 4.9. Θα αποφευχθούν στο ελάχιστο δυνατό οι επεμβάσεις στο φυσικό δίκτυο των όμβριων υδάτων κατά την κατασκευή και την λειτουργία του έργου.
- 4.10. Θόρυβος (κατά το στάδιο λειτουργίας). Λόγω της διακίνησης των οχημάτων από και προς το Μυλικούρι ή Άγιο Νικόλαο. Σύμφωνα με το μελετητή τα επίπεδα του θορύβου θα είναι χαμηλά λόγω της αναβάθμισης της επιφάνειας του δρόμου.

---

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Λαμβάνοντας υπόψη ότι το εν λόγω έργο χωροθετείται εντός προστατευόμενων περιοχών του Δικτύου Natura 2000, Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ, *Special Areas of Conservation -SACI*), «Δάσος Πάφου» με κωδικό CY2000016 και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ, *Special Protection Areas - SPA*), «Ζώνη Ειδικής Προστασίας Δάσος Πάφου» με κωδικό CY2000006, πραγματοποιήθηκε προέλεγχος (screening) σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ. Ο προέλεγχος (screening) επισυνάπτεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.

Η αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου κατά το στάδιο του προελέγχου (screening), έλαβε υπόψη, τις πληροφορίες από το σχετικό Έντυπο πληροφοριών που υποβλήθηκε για το έργο και τα σχετικά διευκρινιστικά στοιχεία, τις απόψεις του Τμήματος Δασών ως αρμόδιο τμήμα για τη διαχείριση δασικών περιοχών, τις απόψεις της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας ως αρμόδια υπηρεσία για τη διαχείριση Ζωνών Ειδικής Προστασίας, τον επιτόπιο έλεγχο μεταξύ των προαναφερθέντων τμημάτων στην περιοχή μελέτης και των μελών της ad-hoc Επιτροπής, καθώς και την ανάγκη για βελτίωση της διακίνησης των πυροσβεστικών οχημάτων για προστασία των οικοτόπων και των ειδών του Δάσους Πάφου.

Διευκρινίζεται ότι οι φυσικοί οικοτόποι της περιοχής μελέτης που συναντώνται και περιβάλλουν τον υφιστάμενο χωματόδρομο, δεν αναμένεται να επηρεαστούν αλλά ούτε και να υπάρξει οποιαδήποτε μορφής απώλεια έκτασης τους, εφόσον οι εργασίες αφορούν μόνο την εναπόθεση υλικού για την βελτίωση του οδοστρώματος (δηλαδή επίστρωση, ράντισμα και συμπίεση 4100 τόνων διαβασικού θραυστού διαβαθμισμένου μείγματος σκύρων και άμμου β΄ (crusher -run β΄)), και όχι εργασίες διαπλάτυνσης, εκβάθυνσης ή διάνοιξης νέου δρόμου.

Δύναται κατά την κατασκευή να υπάρξουν προσωρινές επιπτώσεις, όπου λόγω του θορύβου δύναται να παρατηρηθεί προσωρινή απομάκρυνση ειδών κυρίως πτηνοπανίδας. Δεν αναμένεται οποιαδήποτε επίπτωση από την αιωρούμενη ποσότητας σκόνης καθώς το υλικό που θα επιστρωθεί, θα διαβρέχεται εάν χρειάζεται. Επίσης το υλικό θα επιστρωθεί στο υφιστάμενο οδόστρωμα (υφιστάμενο πλάτος και μήκος) και δεν θα υπάρξει επηρεασμός ή εναπόθεση υλικού στον παρακείμενο ποταμό. Σημειώνεται ότι, οι εργασίες θα εκτελεστούν εκτός της περιόδου αναπαραγωγής των πτηνών. Επιπλέον, δεν υπάρχει ανάγκη για κοπή δέντρων και σε περίπτωση που υπάρχει η ανάγκη για κλάδεμα κάποιου κλάδου που εμποδίζει τη διακίνηση των πυροσβεστικών οχημάτων, αυτό θα γίνει από το Τμήμα Δασών.

Δεν υπάρχει ανάγκη για αφαίρεση υφιστάμενης βλάστησης και η περιοχή εξάπλωσης του είδους *Arum italicum*, το οποίο περιλαμβάνεται στο «Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου» (“The Red Data Book of the Flora of Cyprus”) και χαρακτηρίζεται ως «Ευάλωτο» (“Vulnerable”), θα σημανθεί κατάλληλα ώστε να μην επηρεαστεί από τις εργασίες.

Η χρονική διάρκεια των εργασιών είναι μικρή με τις εργασίες επί του δρόμου να διαρκούν 10-15 μέρες.

Κατά τη φάση λειτουργίας του δρόμου δεν αναμένονται οποιοσδήποτε αρνητικές, μη αναστρέψιμες επιπτώσεις, αφού ο δρόμος είναι υφιστάμενος και η χρήση του θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα. Η βελτίωση του οδοστρώματος θα επιφέρει μείωση του θορύβου που προκαλούν τα οχήματα που περνούν από τον εν λόγω δρόμο, όταν αυτός είναι μη συντηρημένος. Επιπρόσθετα, η βελτίωση του οδοστρώματος θα επιτρέψει στην έγκαιρη αντιμετώπιση των πυρκαγιών, αφού η επίστρωση θα επιτρέπει την πιο ασφαλή και απρόσκοπτη διακίνηση των πυροσβεστικών οχημάτων.

Η αξιολόγηση του του προελέγχου (screening), καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν είναι πιθανό να επιφέρει σημαντικές, αρνητικές ή μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (της ΕΖΔ και της ΖΕΠ) ή/και σε σημαντικά είδη και οικοτόπους. Κατά την κατασκευή του έργου, δεν θα υπάρξει απώλεια ενδιαιτημάτων που να επηρεάζει την κατάσταση διατήρησης των ειδών καθορισμού της περιοχής. Το προτεινόμενο έργο με τον συγκεκριμένο σχεδιασμό και πλάνο υλοποίησης, μπορεί να προχωρήσει σε περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 [N.127(I)/2018] (Αιτιολογημένη Διαπίστωση), χωρίς να υποβληθεί στα επόμενα στάδια αξιολόγησης του άρθρου 6, παράγραφος 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.

---

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή ζητήθηκαν οι απόψεις της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή για τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον.

- **Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας**: Δεν φέρει ένσταση για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί και τις διευκρινήσεις που δόθηκαν κατά την επιτόπια επίσκεψη.

Οι όροι που τέθηκαν ενσωματώθηκαν στους όρους/προϋποθέσεις της Περιβαλλοντικής Έγκρισης.

---

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, αφού έλαβε υπόψη:

- τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου,
- τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου,
- τις απόψεις από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας,
- τον προέλεγχο (screening) που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ (επισυνάπτεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II),
- την επιτόπια επίσκεψη.

δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Επιπρόσθετα, η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος.

Συγκεκριμένα, οι λόγοι είναι οι ακόλουθοι:

Χαρακτηριστικά του έργου: το έργο αφορά την αναβάθμιση και συντήρηση μέρους Δασικού Υφιστάμενου δρόμου «Μυλικούρι – Διπλοτόταμα» της Κοιλιάδας Διαρίζου, της Δασικής Περιφέρειας Πάφου. Το ΠΕ αφορά την αναβάθμιση της θεμελίωσης του υπό αναφορά δρόμου με επίστρωση, ράντισμα και συμπίεση διαβασικού θραυστού διαβαθμισμένου μείγματος σκύρων και άμμου β´ (Crusher – Run β´). Οι κατασκευαστικές / χωματουργικές εργασίες θα είναι οι συνήθεις για τέτοιου είδους έργα, καθώς και τα οχήματα /μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν είναι τα συνήθεις που χρησιμοποιούνται για τέτοιου είδους έργα και το έργο χαρακτηρίζεται ως σύνηθες.

Τοποθεσία του έργου: Το υπό μελέτη έργο βρίσκεται στα διοικητικά όρια της Κοινότητας Άγιος Νικόλαος, Επαρχίας Πάφου και της Κοινότητας Μυλικούρι, της Επαρχίας Λευκωσίας. Το συνολικό μήκος του δρόμου είναι 11 Km, όπου στην παρούσα φάση θα εκτελεστούν εργασίες αναβάθμισης στα 3 Km, περίπου. Το ΠΕ εμπίπτει εντός του Κρατικού Δάσους Πάφου και εντός των περιοχών του Δικτύου *Natura 2000*, Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ, *Special Areas of Conservation -SACI*), «*Δάσος Πάφου*» και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ, *Special Protection Areas - SPA*), «*Ζώνη Ειδικής Προστασίας Δάσος Πάφου*».

Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: οι κυρίες επιπτώσεις από το προτεινόμενο έργο αφορούν κυρίως επιπτώσεις κατά την κατασκευή του. Αναμένεται όμως ότι, με την εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων μετριασμού, οι τυχόν επιπτώσεις από την κατασκευή και την λειτουργία του θα προληφθούν και θα είναι διαχειρίσιμες.

Παναγιώτα Β. Ανδρέου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ.: 02.10.011.008.005.001, 02.15.004.007.001, 02.15.004.067.001
05 Δεκέμβριος, 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΓΙΑ «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ «ΜΥΛΙΚΟΥΡΙ – ΔΙΠΛΟΠΟΤΑΜΑ» ΤΗΣ ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΔΙΑΡΙΖΟΥ, ΤΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΑΦΟΥ».

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι:

- A1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Περιβαλλοντική Έγκριση.
- A2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- A3. Όλες οι εργασίες κατασκευής και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την Προστασία του Περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- A4. Με την ολοκλήρωση των εργασιών κατασκευής του έργου, να υποβληθεί στην Περιβαλλοντική Αρχή «Έκθεση Ολοκλήρωσης Εργασιών» η οποία να εκπονείται και να υπογράφεται από τους μελετητές και μηχανικούς του έργου και στην οποία θα αναφέρονται τα μέτρα που λήφθηκαν για την ικανοποίηση των όρων των πιο κάτω Ενοτήτων:
- (α) Ενότητα Α: Γενικοί Όροι,
(β) Ενότητα Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου,
(γ) Ενότητα Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου.
- A5. Άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε έκτακτου περιστατικού διαφυγής αποβλήτων ή άλλων ρύπων στο έδαφος.
- A6. Ο κύριος του έργου υποχρεούται να ορίσει, και ενημερώσει το Τμήμα Περιβάλλοντος, τεχνικό υπεύθυνο για την παρακολούθηση εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων και επιπρόσθετα θα ενημερώνει το Τμήμα Περιβάλλοντος για την έναρξη, τα στάδια υλοποίησης και την ολοκλήρωση του έργου.
- A7. Ο κύριος του έργου έχει την υποχρέωση να παρέχει την είσοδο στο εργοτάξιο προσωπικού του Τμήματος Περιβάλλοντος και:
- i. να παρέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες,
ii. να διευκολύνει τον έλεγχο και να συμμορφώνεται με τις υποδείξεις των αρμόδιων επιθεωρητών του Τμήματος Περιβάλλοντος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου:

- B1. Η βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου να γίνει χωρίς αλλαγή στην όδευση, να μη γίνουν μεγάλες παρεμβάσεις στο ανάγλυφο, να διατηρηθεί η κλίση του και να μη επηρεασθεί η φυσική ροή των όμβριων υδάτων.

- B2. Να γίνει αποκατάσταση του φυσικού συστήματος αποστράγγισης σε περιοχές που πιθανόν να διαταραχθούν από χωματουργικές εργασίες, εκσκαφές ή επιχωματώσεις.
- B3. Στις διασταυρώσεις μικρών ρεμάτων με τον υπό αναφορά δρόμο, να αποφευχθεί η κατασκευή οχετού και να διαμορφωθούν με τις συνήθεις εργασίες, έτσι ώστε να είναι ομαλή η ροή του νερού χωρίς να προκαλεί προβλήματα και θέματα ασφάλειας στην ομαλή διακίνηση των οχημάτων.
- B4. Οι εργασίες να εκτελεστούν μόνο εντός του υφιστάμενου δρόμου χωρίς να πραγματοποιηθεί καμία διαπλάτυνση και να μη επηρεασθεί/ διευρυνθεί το εύρος του υφιστάμενου δασικού δρόμου.
- B5. Απαγορεύεται η ασφαλτόστρωση στον υπό εξέταση δρόμο.
- B6. Κατά την εκτέλεση των εργασιών, τόσο των εργασιών εξομάλυνσης όσων και των χωματουργικών, να γίνεται συνεχής εποπτεία από δασικό προσωπικό.
- B7. Ο κύριος του έργου να ενημερώσει το Τμήμα Περιβάλλοντος κατά την έναρξη, στα ενδιάμεσα στάδια υλοποίησης και κατά την ολοκλήρωση του έργου.
- B8. Η αποθήκευση των πρώτων (Crusher – Run β΄) / βοηθητικών υλών να γίνει μόνο στον χώρο που έχει υποδειχθεί κατά την επιτόπια επίσκεψη στην πλατεία, πλησίον του Γεφυριού Τζιελεφού.
- B9. Το υλικό επίστρωσης (Crusher – Run β΄), θεμέλιο τύπου 2, που θα μεταφερθεί και θα αποθηκευτεί προσωρινά στην πλατεία, πλησίον του Γεφυριού Τζιελεφού, όπως έχει υποδειχθεί στην επιτόπια συνάντηση, και παρουσιάζεται στην αεροφωτογραφία στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III, να μεταφέρονται στο σημείο εκτέλεσης των εργασιών μόνο οι ποσότητες που θα χρησιμοποιούνται την δεδομένη στιγμή, σε μία εργάσιμη μέρα.
- B10. Δεν επιτρέπεται να αποθηκεύονται υλικά που δεν θα χρησιμοποιηθούν για την ολοκλήρωση του προτεινόμενου έργου.
- B11. Σε περίπτωση διαρροής επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών ελαίων, κ.λπ.) στο έδαφος, να διεξάγονται εργασίες αποκατάστασης άμεσα. Συγκεκριμένα, η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορρίφθηκε στο έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών υλικών και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους, τα απορροφητικά υλικά και το ρυπασμένο χώμα, να αποθηκεύονται σε στεγανούς περιέκτες και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
- B12. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος, στα επιφανειακά, παράκτια ή υπόγεια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή και το έδαφος σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- B13. Απαγορεύεται η ρίψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας που ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά, και το έδαφος, η καύση απορριμμάτων, μηχανέλαιων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού καθώς και η ταφή τους μαζί με τα απόβλητα εκσκαφών και κατασκευών που θα προκύψουν.

- B14. Απαγόρευση στάθμευσης μηχανημάτων, οχημάτων ή αποθήκευσης υλικών έξω από το οδόστρωμα ή εκτός της πλατεία που έχει υποδειχθεί κατά την επιτόπια επίσκεψη πλησίον του Γεφυριού του Τζιελεφού.
- B15. Η συντήρηση και η επιδιόρθωση οχημάτων να γίνεται εκτός του Κρατικού Δάσους και των περιοχών του Δικτύου Natura 2000.
- B16. Απαγορεύεται η διενέργεια κλαδεύσεων, και αποψίλωση της βλάστησης και των δέντρων, από τον εργολάβο. Όπου απαιτείται για διευκόλυνση των εργασιών ή για την ομαλή διέλευση οχημάτων να πραγματοποιείται από προσωπικό του Τμήματος Δασών.
- B17. Πριν από την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών να εντοπιστούν οι θέσεις των φυτών που περιλαμβάνονται στο Κόκκινο Βιβλίο της χλωρίδας της Κύπρου και να ενημερωθεί ανάλογα το Τμήμα Περιβάλλοντος. Τα φυτά να περιφραχτούν και να προστατευτούν ώστε να μην εκριζωθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες. Τονίζεται ότι, στην περιοχή μελέτης εντοπίζεται το είδος του Κόκκινου Βιβλίου, «*Argum Italicum*».
- B18. Οι εργασίες να μην εκτελεστούν κατά την κυρία αναπαραγωγική περίοδο των πτηνών (από αρχές Μαρτίου μέχρι τέλη Ιουλίου), εφόσον το έργο εμπίπτει σε χωροκράτεια Διπλοσάχινου, (*Accipiter gentilis*).
- B19. Απαγορεύονται οποιεσδήποτε εργασίες βελτίωσης του οδικού δικτύου μετά την δύση του ηλίου.
- B20. Τα υλικά που θα προκύψουν από τις προεργασίες εξομάλυνσης του υφιστάμενου δρόμου δηλαδή από τις εργασίες καθαριότητας του δρόμου, από ολισθήσεις πετρών και χωμάτων από τα όμορα πρανή, να χρησιμοποιηθούν για διορθωτικές ενέργειες τυχόν λακκούβων και να μην απορριφθούν στα πρανή ανάντη του ποταμού.
- B21. Η εκφόρτωση, τοποθέτηση και διάστρωση του υλικού επίστρωσης να γίνεται με προσοχή ώστε να αποφευχθεί η ολίσθηση του στα παρακείμενα πρανή ή ποταμό.
- B22. Να μην πραγματοποιηθεί καμία επέμβαση στα πρανή του δρόμου.
- B23. Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση συγκεκριμένα στην πλατεία που έχει υποδειχθεί κατά την επιτόπια επίσκεψη πλησίον του Γεφυριού του Τζιελεφού.
- B24. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης φωτιάς, έκρηξης ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή και το περιβάλλον.
- B25. Για τα συστήματα πυρόσβεσης, ο κύριος του έργου υποχρεούται να τηρήσει τις πρόνοιες του περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου [N23(I)/2010], καθώς και των Κανονισμών 133/2010 και 132/2010 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό/ εξοπλισμό πυρόσβεσης-πυροπροστασίας).
- B26. Οι κλιματικές συνθήκες παίζουν ρόλο στη διασπορά της σκόνης στην ατμόσφαιρα. Συστήνεται να επικεντρώνεται η λειτουργία των βαρέων οχημάτων κατασκευής κατά προτίμηση τους

χειμερινούς μήνες, περίοδο μη ξηρού περιβάλλοντος, για την αποφυγή διασποράς της σκόνης στην ατμόσφαιρα.

B27. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης, συγκεκριμένα:

- i. Οι εργασίες που εκπέμπουν ψηλά επίπεδα σκόνης να περιορίζονται ή να αποφεύγονται σε περιόδους με δυνατούς ανέμους.
- ii. Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- iii. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- iv. Αποφυγή διεξαγωγής χωματουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων και για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων.
- v. Όταν απαιτείται, να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- vi. Τα οχήματα να μην εκτελούν άσκοπες διακινήσεις στην περιοχή κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του προτεινόμενου Έργου.
- vii. Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ ώρα) στους χωμάτινους δρόμους.
- viii. Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς.
- ix. Η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα.
- x. Η εναπόθεση υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.

B28. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου όπως:

- xi. Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου.
- xii. Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων του εργοταξίου.
- xiii. Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
- xiv. Τα μηχανήματα του εργοταξίου να τοποθετούνται όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες ευαίσθητες αναπτύξεις.
- xv. Σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

B29. Ο κύριος έργου οφείλει να μεριμνά για την διατήρηση της καθαριότητας στους χώρους που διαχειρίζεται. Κάθε είδους απορρίμματα, άχρηστα υλικά, κλπ., θα πρέπει να συλλέγονται και να απομακρύνονται από το χώρο του έργου σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2022. Απαγορεύεται η κάθε μορφή καύση άχρηστων υλικών (ελαστικά, έλαια κλπ.) στην περιοχή του έργου.

- B30. Εάν προκύψουν ή προγραμματίζονται οποιαδήποτε αλλά βελτιωτικά έργα ή έργα υποδομής ή έργα στήριξης του δρόμου πριν την υλοποίησή τους να ληφθούν οι απαραίτητες άδειες και απόψεις από τα αρμόδια Τμήματα/ Υπηρεσίες π.χ. Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπηρεσία Θήρας κ.α.
- B31. Με τον τερματισμό των εργασιών να γίνει απομάκρυνση του εργοταξίου και αποκατάσταση όλων των χώρων, ιδιαίτερα στην πλατεία προσωρινής αποθήκευσης υλικού επίστρωσης.
- B32. Να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή οποιουδήποτε ατυχήματος που ενδέχεται να απελευθερώσει ρυπαντές στο υδατόρεμα (υδρογονάνθρακες, έλαια και λοιπά).

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ : Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

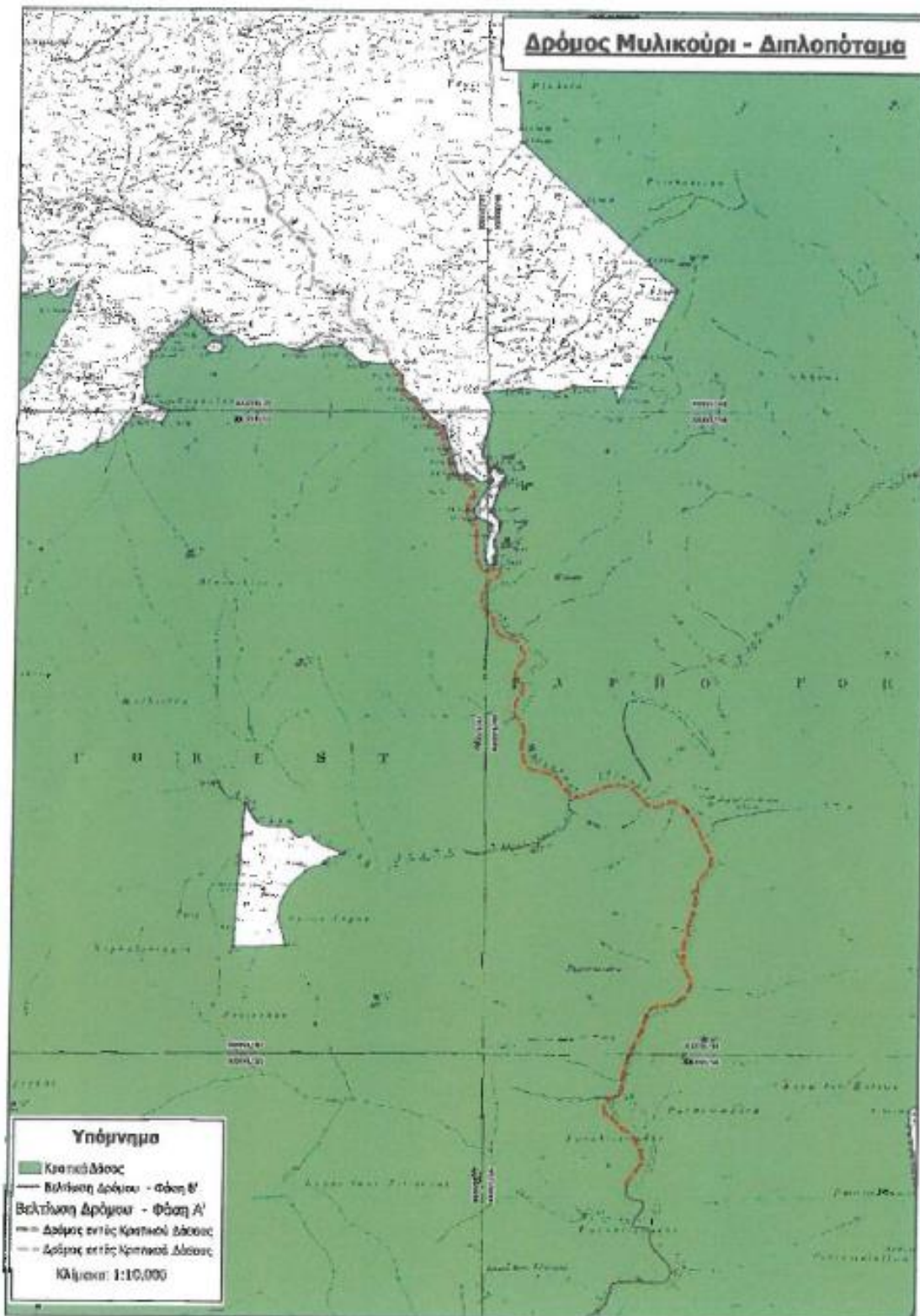
- Γ. 1 Τα μελλοντικά έργα συντήρησης που θα προκύψουν λόγω ζημιών που θα προκληθούν από έντονα καιρικά φαινόμενα, να υλοποιούνται αποκλειστικά από προσωπικό του Τμήματος Δασών. Η παροδική αυτή μελλοντική συντήρηση αφορά την απομάκρυνση χώματος, πετρών, λίθων και βράχων που πέφτουν στο οδόστρωμα από τα όμορα πρανή, το γέμισμα λακκούβων και αυλακιών με τη χρήση σκύρου υλικού που θα μεταφέρεται με οχήματα του Τμήματος Δασών τύπου διπλοκάμπινο και θα τοποθετείται και διαστρώνεται χειρωνακτικά.
- Γ. 2 Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος, στα επιφανειακά, παράκτια ή υπόγεια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή και το έδαφος σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- Γ. 3 Απαγορεύεται η ρίψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας που ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά, και το έδαφος, η καύση απορριμμάτων, μηχανέλαιων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού καθώς και η ταφή τους μαζί με τα απόβλητα εκσκαφών και κατασκευών που θα προκύψουν.
- Γ. 4 Να μην χρησιμοποιούνται χημικές ουσίες για την καταπολέμηση των αγριόχορτων.

**Τμήμα Περιβάλλοντος
05 Δεκεμβρίου, 2024**

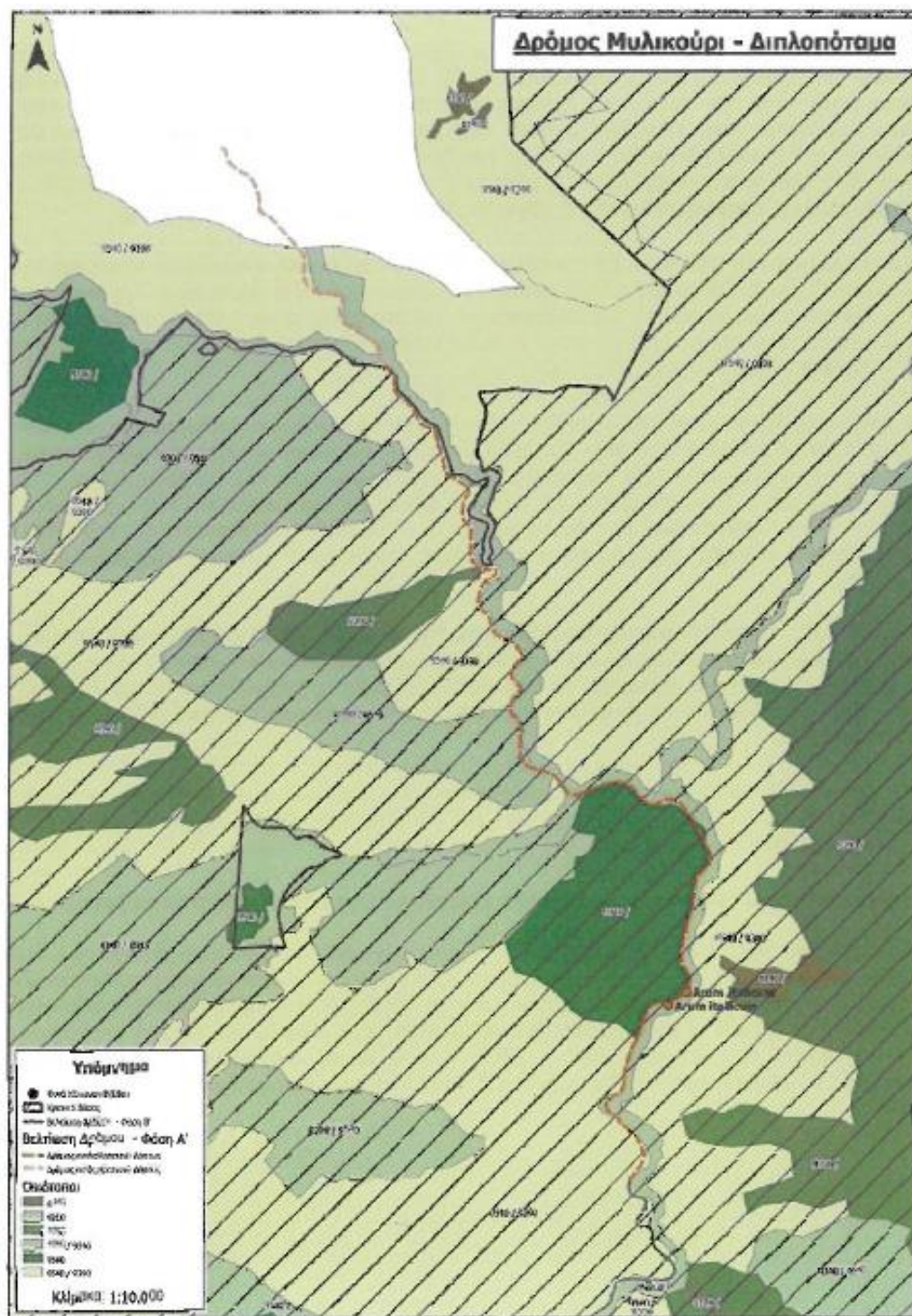

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

- Κτηματικό σχέδιο – μέρος δρόμου που θα αναβαθμιστεί.

- Χάρτης Οικοτόπων.

Περιβαλλοντική Έγκριση για την αναβάθμιση και συντήρηση μέρους του δρόμου «Μυλικούρι – Διπλοπόταμα» της Κοιλιάδας Διαρίζου, της Δασικής Περιφέρειας Πάφου

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ (SCREENING) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΣΕ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
153(Ι)/2003 ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ**

**Επίστρωση του οδοστρώματος του δρόμου «Μυλικούρι – Διπλοπόταμα»
συνολικού μήκους 2,5 km, Δασικής περιφέρειας Πάφου**

**ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 και ΕΙΔΙΚΗ ΖΩΝΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ «ΔΑΣΟΣ
ΠΑΦΟΥ» CY2000016 και ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ «ΔΑΣΟΣ ΠΑΦΟΥ» CY2000006**

Αρ. Φακ. 02.10.011.008.005.001, 02.15.004.007.001, 02.15.004.067.001

1. Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Το Προτεινόμενο Έργο (ΠΕ) αφορά βελτίωση τμήματος υφιστάμενου δρόμου μήκους περίπου 2750 m, (σημείο έναρξης 34°56'59.0"N 32°45'35.9"E, σημείο λήξης 34°55'52.92"N 32°46'2.90"E), με εναπόθεση διαβασικού υλικού, ο οποίος εμπίπτει εντός των περιοχών του Δικτύου Natura 2000, Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «Δάσος Πάφου-CY2000016», και την Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Δάσος Πάφου-CY2000006».

Ο εν λόγω δρόμος, αποτελεί δρόμο διακίνησης πυροσβεστικών οχημάτων του Τμήματος Δασών ( ) και χρησιμοποιείται και ως διέξοδος της κοινότητας Μυλικουρίου και των υπολοίπων κοινοτήτων της ευρύτερης περιοχής (Κάμπος, Τσακίστρα) προς το οδικό δίκτυο που οδηγεί στις πόλεις Λεμεσού και Πάφου.

Οι εργασίες αφορούν αποκλειστικά στη βελτίωση του οδοστρώματος του υφιστάμενου δρόμου, εντός του εύρους του, και όχι σε εκσκαφή ή στην διαπλάτυνσή του.

Συγκεκριμένα, θα πραγματοποιηθούν οι πιο κάτω εργασίες:

- μεταφορά, επίστρωση, ράντισμα (εάν χρειαστεί) και συμπίεση 4100 τόνων διαβασικού θραυστού διαβαθμισμένου μείγματος σκύρων και άμμου β' (crusher -run β') για βελτίωση υφιστάμενου οδοστρώματος
- μηχανικά μέσα (εξομαλυντήρας γαιών τύπου grader, ελαστικοφόρο εκσκαφέα/φορτωτήρα τύπου digger, φορτηγά οχήματα μεταφορά υλικού, βυτιοφόρο όχημα μεταφοράς νερού (αν χρειαστεί), μηχανοκίνητο δονούμενο οδοστρωτήρα)
- πιθανή διαβροχή του υλικού, όταν απαιτείται, κατά την τοποθέτηση για την αποφυγή δημιουργίας και διασποράς σκόνης

Οι εργασίες βελτίωσης του ΠΕ αφορούν τα ακόλουθα στάδια:

- 1) Μεταφορά του σκύρου υλικού επίστρωσης με μεγάλα φορτηγά οχήματα και εκφόρτωση του σε υφιστάμενη πλατεία, παρά τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο κοντά στο Γεφύρι του Τζιελεφού και εκτός της περιοχής του έργου, για τη μεταφορά τους αργότερα με μικρότερα φορτηγά που κινούνται σε στενότερους δρόμους όπως αυτόν του έργου
- 2) Προεργασίες εξομάλυνσης με τη χρήση εκσκαφέα ή μικρής γκρέτας. Στο στάδιο αυτό, θα γίνει κλείσιμο των λακκουβών με τη χρήση υλικού που έχει συσσωρευτεί από γεωλισθησεις και διαβρώσεις των ανάντι πλαγιών. Καμία εκσκαφή δεν θα δημιουργηθεί για σκοπούς διαπλάτυνσης ή εξασφάλισης υλικού
- 3) Φόρτωση του υλικού επίστρωσης από την πλατεία συγκέντρωσης (σημείο 1), σε μικρά φορτηγά οχήματα και μεταφορά του και σταδιακή εκφόρτωση επί του δρόμου που πρόκειται να βελτιωθεί
- 4) Άπλωμα επί του υφιστάμενου δρόμου με τη χρήση εκσκαφέα ή γκρέτας. Σε περίπτωση που τα υλικά επίστρωσης είναι στεγνά αυτά θα ραντίζονται για την αποφυγή σκόνης
- 5) Χρήση δονούμενου οδοστρωτήρα για την καλύτερη σταθεροποίηση του υλικού του δρόμου

Κατά τη λειτουργία του ΠΕ, δεν προβλέπεται περιοδική συντήρηση του εν λόγω δρόμου από τον εργολάβο. Θα λαμβάνονται επιτόπου μικρά διορθωτικά μέτρα από το Τμήμα Δασών, που θα αφορούν την επιδιόρθωση ζημιών που δυνατό να προκαλούνται παροδικά από έντονα καιρικά φαινόμενα. Αυτό αφορά την απομάκρυνση χώματος, λίθων και βράχων που πέφτουν στο οδόστρωμα και το γέμισμα λακούβων και αυλακιών με τη χρήση σκύρου υλικού που θα μεταφέρεται με διπλοκάμπινα οχήματα και θα απλώνεται χειρωνακτικά, από το Τμήμα Δασών.

2. Χαρακτηριστικά των προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000 και της περιοχής μελέτης

Περιοχή μελέτης

Από την επιτόπια επίσκεψη αλλά και από στοιχεία του Τμήματος Δασών ο υφιστάμενος δρόμος εντοπίζεται να περιβάλλεται από

- 9540 Δάση τραχείας πεύκης *Pinus brutia*
- 9390* θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*
- 92C0 Παρόχθια δάση ανατολικής πλατάνου *Platanion orientalis*
- 8140 Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου

Στην περιοχή μελέτης δεν απαντούν είδη φυτών του Παραρτήματος II της Οδηγίας των Οικοτόπων αλλά ούτε εντοπίζονται οποιαδήποτε καταφύγια χειροπτέρων. Το τμήμα του δρόμου του ΠΕ, εμπίπτει σε επικράτεια του *Accipiter gentilis*.

Στα σημεία που εντοπίζεται το είδος *Arum italicum* θα σημανθούν κατάλληλα ώστε να μην επηρεαστούν από τις εργασίες.

ΕΖΔ Δάσος Πάφου CY2000016

Το «Δάσος Πάφου» περιλαμβάνει εκτεταμένους φυσικούς οικοτόπους που φιλοξενούν μεγάλο αριθμό ειδών χλωρίδας και πανίδας. Η ποιότητα του τοπίου, ως προς τη διατήρησή του, στη φυσικότητα και στη συνοχή του, είναι ένα σημαντικό στοιχείο της οικολογικής αξίας του φυσικού οικοσυστήματος του ορεινού όγκου του Τροόδου. Η οικολογική σημασία και ποιότητα της περιοχής έγκειται στις ακόλουθες φυσικές αξίες (τα στοιχεία προέρχονται από το Τυποποιημένο Δελτίο Καταγραφών – SDF, και το «Διαχειριστικό Σχέδιο Δάσους Πάφου»):

- Περιλαμβάνει το πιο εκτεταμένο συνεχές δασικό οικοσύστημα στην Κύπρο, με το μεγαλύτερο πευκοδάσος του νησιού (9540) και το μοναδικό ενδημικό δάσος κέδρου (9590*). Επίσης, περιλαμβάνει σημαντικούς τύπους οικοτόπου I του Παραρτήματος I της Οδηγίας των Οικοτόπων, εκ των οποίων τέσσερις είναι προτεραιότητας (5220*, 6220*, 9390*, 9590*).
- Παρέχει ενδιαίτημα σε 64 σημαντικά φυτικά είδη, 57 από τα οποία είναι ενδημικά. Μεταξύ αυτών, τρία αποτελούν νέες προσθήκες στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ: το *Ranunculus kykkoensis*, η *Phlomis cypria* και η *Arabis kennedyae* (είδος προτεραιότητας). Επίσης, στην περιοχή υπάρχουν 12 τοπικά ενδημικά φυτικά είδη και 42 φυτά τα οποία προστατεύονται από διάφορες συνθήκες ή αναφέρονται στο «Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου».
- Η πανίδα της περιοχής περιλαμβάνει δέκα σημαντικά είδη θηλαστικών, συμπεριλαμβανομένου του ενδημικού αγρινού και έξι είδη χειροπτέρων που ανήκουν στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ (συνολικά απαντούν 16 είδη χειροπτέρων). Επιπρόσθετα, 21 σημαντικά είδη αμφιβίων και ερπετών (συμπεριλαμβανομένου του ενδημικού φιδιού *Hierophis cypriensis*) παρατηρούνται στην περιοχή. Σημειώνεται ότι, η συγκεκριμένη περιοχή Natura 2000 υποστηρίζει το σύνολο σχεδόν του πληθυσμού του αγρινού και τον μεγαλύτερο πληθυσμό του ενδημικού φιδιού. Επίσης, στην περιοχή εντοπίστηκαν συνολικά 152 είδη ασπόνδυλων, συμπεριλαμβανομένων 79 ενδημικών εντόμων (τρία συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ) και ένας από τους λίγους πληθυσμούς του είδους προτεραιότητας του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ *Callimoprha quadripunctata* στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, ο μεγαλύτερος πληθυσμός του είδους *Potamon potamon cyprius* ζει στα ποτάμια της περιοχής.

Το Δάσος Πάφου, έχει κηρυχθεί σε Κύριο Κρατικό Δάσος στις 30/12/1940, με ισχύ από την 1/1/1941 (ΚΔΠ 473/1940). Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον Περί Δασών Νόμο του 1967 και του 2012, υπάρχουν δύο Φυσικά Αποθέματα στην περιοχή, που ονομάζονται Περιοχές Προστασίας της Χλωρίδας και

Πανίδα και ορίζονται ως τμήματα του δάσους που προορίζονται για να παράσχουν τέλεια και μόνιμη προστασία στη γλωρίδα και πανίδα (Περιοχή Τρίπυλος και Περιοχή Μαύροι Κρεμμοί). Το Φυσικό Απόθεμα «Περιοχή Τρίπυλος – Κοιλάδα των Κέδρων» έχει έκταση 823 εκτάρια και κηρύχθηκε στις 15/6/1984 (ΚΔΠ 187/84). Το Φυσικό Απόθεμα «Περιοχή Μαύροι Κρεμμοί» έκτασης 2.578 εκταρίων κηρύχθηκε το 2000 (σύμφωνα με τον Κανονισμό 3 των περι Δασικών Κανονισμών του 1967) ως περιοχή Προστασίας Χλωρίδας και Πανίδας. Η περιοχή αποτελεί πολύ σημαντικό βιότοπο γλωρίδας με πολλά ενδημικά φυτά. Δυο από αυτά (*Origanum cordifolium* και *Ranunculus kykkoensis*) περιλαμβάνονται στον κατάλογο των αυστηρά προστατευόμενων φυτών της Σύμβασης της Βέρνης. Επίσης, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους βιότοπους του αγρινού και άλλων θηλαστικών, πουλιών, ερπετών, αμφίβιων και εντόμων. Με βάση το άρθρο 25(I) του Περί Δασών Νόμου του 2012, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κήρυξε στις 12/06/2013, με διάταγμα το οποίο τέθηκε σε ισχύ στις 25/7/2013 (ΚΔΠ 268/2013), δύο Φυσικά Μίκρο-Αποθέματα στην περιοχή Τρίπυλος: α) του φυτού **Arabis kennedyae* και του οικοτόπου 9590* - Δάση *Cedrus brevifolia* και του οικοτόπου 9390* - Θαμνώνες και δασικές συστάδες της *Quercus alnifolia*. Τέλος, 31 αιωνόβια δένδρα που βρίσκονται εντός των ορίων της περιοχής έχουν χαρακτηριστεί ως Μνημεία Φύσης. Σύμφωνα με τη Δήλωση Πολιτικής για την Ύπαιθρο, η περιοχή του Δικτύου Natura 2000 «Δάσος Πάφου» στη μεγαλύτερη της έκταση (81% της ΖΕΠ) εμπίπτει σε Ζώνη Προστασίας (Ζ3, Ζ3-ΠΤ, Ζ3-ΠΦ, Δα1, ΠΤ, ΠΦ). Ποσοστό 8% εμπίπτει σε Γεωργική Ζώνη (Γ3).

ΖΕΠ Δάσος Πάφου CY2000006 - (60.226 ha)

Βρίσκεται στα βορειοδυτικά της οροσειράς του Τροόδους και διοικητικά υπάγεται στις Επαρχίες Πάφου (44%), Λευκωσίας (55%) και Λεμεσού (1%). Το μέγιστο υψόμετρο εμφανίζεται στην κορυφή Τρίπυλος (1.362 m), με περιορισμένες τις εκτάσεις άνω των 1.000 m (7,4%) ενώ το μέσο υψόμετρο διαμορφώνεται στα 626,7 m. Το ανάγλυφο της συγκεκριμένης περιοχής είναι ιδιαίτερα έντονο και χαρακτηρίζεται ως τραχύ, με απότομες πλαγιές, στενές κοιλάδες και απόκρημνες βουνοκορφές και περιλαμβάνει πολυάριθμα ποτάμια και ρέματα. Είναι η πιο μεγάλη σε έκταση ΖΕΠ και, επίσης, η πιο μεγάλη δασική περιοχή στην Κύπρο (602 Km²) με χαρακτηριστική φυτοκοινωνία με κύρια στοιχεία τα δάση τραχείας πεύκης, τα αμιγή δάση του κυπριακού κέδρου και της ενδημικής λατζιάς.

Η πτηνοπανίδα της περιοχής περιλαμβάνει 141 είδη, εκ των οποίων 62 φωλιάζουν στη ΖΕΠ. Υποστηρίζει τον μεγαλύτερο αριθμό αναπαραγωγικών ζευγαριών *Aquila fasciata* και *Accipiter gentilis*, αλλά και σημαντικούς πληθυσμούς ενδημικών ειδών, όπως το είδος *Otus scops cyprius* τα είδη του Παραρτήματος I της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ *Certhia brachydactyla dorotheae*, *Oenanthe cupriaca*, *Sylvia melanothorax*, *Parus ater cypriotes*. Υποστηρίζει επίσης πληθυσμούς άλλων 29 ειδών του Παραρτήματος I (συνολικά 39 είδη του Παραρτήματος I απαντούν στη ΖΕΠ), όπως το *Lanius nubicus* το οποίο εμφανίζεται σε μεγάλους αριθμούς.

3. Πιθανές επιπτώσεις και συσσωρευτικές επιπτώσεις από την κατασκευή και λειτουργία του προτεινόμενου έργου σε περιοχές του Δικτύου Natura 2000 ή/και σε οικοτόπους και είδη των Οδηγιών της Φύσης

Οι φυσικοί οικοτόποι της περιοχής μελέτης που συναντώνται και περιβάλλουν τον υφιστάμενο χωματόδρομο (περιοχή μελέτης), δεν αναμένεται να επηρεαστούν αλλά ούτε και να υπάρξει οποιασδήποτε μορφής απώλεια έκτασης τους, εφόσον οι εργασίες αφορούν μόνο την εναπόθεση υλικού για την βελτίωση του οδοστρώματος (δηλαδή επίστρωση, ράντισμα και συμπίεση 4100 τόνων διαβαστικού θραυστού διαβαθμισμένου μείγματος σκύρων και άμμου β' (crusher -run β')), και όχι εργασίες διαπλάτυνσης, εκβάθυνσης ή διάνοιξης νέου δρόμου.

Δύναται κατά την κατασκευή να υπάρξουν προσωρινές επιπτώσεις, όπου λόγω του θορύβου δύναται να παρατηρηθεί προσωρινή απομάκρυνση ειδών κυρίως πτηνοπανίδας.

Δεν αναμένεται οποιαδήποτε επίπτωση από την αιωρούμενη ποσότητας σκόνης καθώς το υλικό που θα επιστρωθεί, θα διαβρέχεται εάν χρειάζεται.

Επίσης το υλικό θα επιστρωθεί στο υφιστάμενο οδόστρωμα και δεν θα υπάρξει επηρεασμός ή εναπόθεση υλικού στον παρακείμενο ποταμό.

Οι εργασίες θα εκτελεστούν εκτός της περιόδου αναπαραγωγής των πτηνών.

Δεν υπάρχει ανάγκη για κοπή δέντρων και σε περίπτωση που υπάρχει η ανάγκη για κλάδεμα κάποιου κλάδου που εμποδίζει τη διακίνηση των πυροσβεστικών οχημάτων, αυτό θα γίνει από το Τμήμα Δασών.

Δεν υπάρχει ανάγκη για αφαίρεση υφιστάμενης βλάστησης και η περιοχή εξάπλωσης του είδους *Arum italicum*, το οποίο περιλαμβάνεται στο «Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου» (“The Red Data Book of the Flora of Cyprus”) και χαρακτηρίζεται ως «Ευάλωτο» (“Vulnerable”), θα σημειωθεί κατάλληλα ώστε να μην επηρεαστεί από τις εργασίες.

Η χρονική διάρκεια των εργασιών είναι μικρή με τις εργασίες επί του δρόμου να διαρκούν 10-15 μέρες.

Κατά τη φάση λειτουργίας του δρόμου δεν αναμένονται οποιοσδήποτε αρνητικές, μη αναστρέψιμες επιπτώσεις, αφού ο δρόμος είναι υφιστάμενος και η χρήση του θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα. Η βελτίωση του οδοστρώματος θα επιφέρει μείωση του θορύβου που προκαλούν τα οχήματα που περνούν από τον εν λόγω δρόμο, όταν αυτός είναι μη συντηρημένος.

Επίσης, η βελτίωση του οδοστρώματος θα επιτρέψει στην έγκαιρη αντιμετώπιση των πυρκαγιών, αφού η επιστροφή θα επιτρέψει την πιο ασφαλή και απρόσκοπτη διακίνηση των πυροσβεστικών οχημάτων.

4. Συμπεράσματα

Η Περιβαλλοντική Αρχή λαμβάνοντας υπόψη:

- το σχετικό Έντυπο πληροφοριών που υποβλήθηκε για το έργο και τα σχετικά διευκρινιστικά στοιχεία,
- τις απόψεις του Τμήματος Δασών ως αρμόδιο τμήμα για τη διαχείριση δασικών περιοχών,
- τις απόψεις της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας ως αρμόδια υπηρεσία για τη διαχείριση Ζωνών Ειδικής Προστασίας,
- τον επιτόπιο έλεγχο μεταξύ των προαναφερθέντων τμημάτων στην περιοχή μελέτης και των μελών της ad-hoc Επιτροπής,
- καθώς και την ανάγκη για βελτίωση της διακίνησης των πυροσβεστικών οχημάτων για προστασία των οικοτόπων και των ειδών του Δάσους Πάφου,

κατέληξε στην πιο πάνω αξιολόγηση σύμφωνα με την οποία το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να επιφέρει σημαντικές, αρνητικές ή μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 ή/και σε σημαντικά είδη και οικοτόπους.

Το προτεινόμενο έργο με τον συγκεκριμένο σχεδιασμό και πλάνο υλοποίησης, μπορεί να προχωρήσει σε περαιτέρω αξιολόγηση σύμφωνα με τον Περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο του 2018 [N.127(I)/2018] (Αιτιολογημένη Διαπίστωση), χωρίς να υποβληθεί στα επόμενα στάδια αξιολόγησης του άρθρου 6, παράγραφος 3 της Οδηγίας των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.

Τμήμα Περιβάλλοντος
Δεκέμβριος 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

